Kramfors kommun

2019-06-13

Budgetberedningens prioriteringar

Vi befinner oss nu i en situation som allvarligt hotar våra ambitioner. Vi har tidigare konstaterat att oroväckande kostnadsökningar och ett stort budgetunderskott kräver åtgärder som riskerar att flytta fokus bort från utveckling. Trots genomarbetade och ambitiösa förslag och beslut hos ansvariga nämnder kommer vi att leva över våra tillgångar i år och nästa år. Detta är inte hållbart. Vi måste därför visa en tydlig handlingskraft för att säkerställa den välfärd som vi gemensamt byggt upp i Kramfors.

Kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) har under våren konstaterat att vi behöver samla våra krafter för att inge styrka och tydlighet i budgetprocessen. Den extraordinära situationen kräver handlingskraft, ansvarstagande och inte minst samarbete - det bästa sättet att komma ur kommunens svåra ekonomiska situation. Vi har därför lagt våra ideologiska skillnader åt sidan en stund, och produkten blir då en budgetram som vi gemensamt står bakom.

Därför kommer budgetberedningen (KSAU) att fortsätta sitt arbete direkt efter beslutet i fullmäktige. Parallellt med nämndernas åtgärdsplaner behöver budgetberedningen akut arbeta fram en mer verkningsfull styrning för att minska utflödet och sänka kostnaderna. Men också hur vi kan bli mer kostnadseffektiva genom att se över våra styrformer. Det handlar om att hushålla med skattepengarna, att vi gör rätt saker på rätt sätt för kommunens invånare. Men också hur vi arbetar för att säkerställa mer skatteintäkter i framtiden.

Det beslut vi tar i fullmäktige är ett beslut om en rambudget där all kommunal verksamhet ska inrymmas. Vidare tilldelas nämnderna budgetramar för sina respektive verksamheter. Det är budgetberedningens ansvar att föreslå storlek och fördelning av dessa ramar och fullmäktige beslutar. En förutsättning för att vi ska nå en budget i balans är att budgetramarna inte överskrids, det vill säga att respektive nämnd kvitterar budgetramen och ansvaret att göra nödvändiga prioriteringar inom sitt verksamhetsområde. Vidare att ansvarig chef på motsvarande sätt kvitterar sin budget och gör nödvändiga prioriteringar. Budgetdisciplin i alla led. Om vi ska hushålla med skattepengarna och säkerställa välfärden behöver vi en verkningsfull styrning som inskärper betydelsen av budgetdisciplin och som ger konsekvenser när budgetramar överskrids.

Kramfors kommun har nyligen startat en förändringsresa när det gäller modellen för hur vi styr och leder kommunen. Vi vill komma ifrån New Public Management och därför strävar vi efter ”att styrningen ska vara enkel, tydlig och baserad på tillit” – tillit under ansvar. Vi behöver här gå från ord till handling och se hur vi kan minska de administrativa pålagor som motverkar ”tillit under ansvar”. Hur kan professionen frigöras för våra kärnverksamheter och hur kan minskade administrativa pålagor leda till minskad administration och därmed minskade kostnader. Detta blir ett viktigt arbete för budgetberedningen inför framtida budgetprocesser.

I den utpräglade marknadsekonomi vi lever i är det inte en konkurrensfördel att ha svag ekonomi och stora skulder. Vår möjlighet att ingå överenskommelser som kan leda till privata investeringar, bostadsbyggande och ökad sysselsättning hämmas av vårt begränsade investeringsutrymme och vår svaga ekonomi. Vi behöver därför implementera ett nytt finansiellt tänkande i budgetprocessen som syftar till att långsiktigt bygga upp en finansiell buffert som skyddar vår välfärdssektor mot svängningar i det statliga bidragssystemet och möjliggör kommunala investeringar som stimulerar tillväxten.

Budgetförslaget innehåller inga satsningar eller reformer, det ekonomiska läget tillåter inte detta. Vad vi däremot vill säga med budgetförslaget är en tydlig prioritering av kvalitén i våra kärnverksamheter där vi säkerställer ett utbud av tjänster och service runt om i kommunen. Kvalitén inom skola, äldreomsorg, bibliotek/biblioteksbuss, näringsliv, social omsorg, vatten, avlopp och avfall ska vara likvärdig med andra delar av Sverige.

Vi vill också säkerställa en fortsatt satsning på insatser som stärker Kramfors kommuns attraktivitet. Generellt handlar det om hållbarhet, jämställdhet och kultur, men mer specifikt handlar det om hur vi tillsammans med nationell/regional nivå, näringslivet och det lokala samhället stimulerar till bättre utbildningsmöjligheter, utvecklad kollektivtrafik, moderna bostäder och fler arbetstillfällen. Här blir det särskilt viktigt att prioritera våra konkurrensfördelar - destination Höga Kusten och infrastrukturens potentialer. Med tanke på den demografiska utvecklingen blir det också viktigt att hitta nya attraktiva och kostnadseffektiva boendemöjligheter för våra seniorer.

Kommunen må vara den enskilt största arbetsgivaren, men sammantaget finns ändå majoriteten av arbetstillfällena inom det privata näringslivet och det är också där många av de nya jobben skapas. På motsvarande sätt är de investerare som ser dagens och morgondagens konkurrensfördelar viktiga för vårt fortsatta samhällsbygge. Därför måste det fortsatt stimuleras.

Den stora utmaningen i vårt fortsatta samhällsbygge blir att minska klyftorna mellan människor och olika kommundelar. Klyftor är en källa till misstro, som leder till motsättningar. Därför är det också viktigt att utveckla den sociala ekonomin, inkludering och hållbarhet, säkerställa förebyggande verksamhet bland barn och ungdomar samt integrationen.

Vi vill också bidra till fortsatt service och utveckling i hela vår kommun med tydligare fokus på vår vision – ”Tillsammans har vi mod att skapa livskraft, i hela vår kommun”. Hur vi definierar orden och på vilket sätt vi omsätter visionen till handlingskraft avgör om vi kommer att lyckas hushålla med skattepengarna.

Vi tror på Kramfors och att vi kan fortsätta utveckla hela vår kommun.